

การแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษ : ศึกษากรณีการกันผู้ร่วมกระทำ
ความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน

อุเทน สุวดีกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2556

**Seeking Evidences in Special Cases : The Study of Immunity from
Prosecution in Exchange for the Implicated Testimony of the Accused**

Uthen Suwadeekul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Pridi Bhanomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาของอาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะ ที่ได้ตลอดเวลาอันมีค่ารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำและกรุณาแนะนำหนังสือที่เป็นประโยชน์และบทความที่เกี่ยวข้อง จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และท่านยังได้ให้กำลังใจผู้เขียนให้พยายามค้นคว้าหาข้อมูลอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จในการศึกษา ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง และขอแสดงความนับถือท่านด้วยใจจริง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต เป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้ตลอดเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และเกิดประโยชน์แก่สังคม ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์ และรองศาสตราจารย์ อัจฉริยา ชูตินันท์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้ความรู้และแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่หลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่คอยให้ความสะดวกและคำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่ให้การสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจให้ผู้เขียนในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี และผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะมีประโยชน์ในทางวิชาการไม่มากนักน้อยแก่ผู้อ่าน หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้เขียนน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อุเทน สุวดีกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ซ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	7
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	7
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2. การแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษและการกันผู้ต้องหาเป็นพยาน	9
2.1 การสอบสวนคดีอาญา	10
2.1.1 หลักการค้นหาความจริง	10
2.1.2 หลักเหตุผล	13
2.2 หลักการและแนวคิดในการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษ	14
2.2.1 ลักษณะของคดีพิเศษ	15
2.2.2 การสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ	19
2.2.3 ความแตกต่างของการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษกับคดีทั่วไป	21
2.3 แนวคิดในการกันผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยาน	21
2.3.1 หลักพยานแผ่นดินหรือพยานหลวง	24
2.3.2 หลักประโยชน์สาธารณะ	26
2.3.3 การควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ	33
2.4 การรับฟังพยานหลักฐานในคดีอาญา	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.5 การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานของรัฐในประเทศไทย	37
2.5.1 การกันผู้ต้องหาเป็นพยานในชั้นสอบสวน	39
2.5.2 การกันผู้ต้องหาเป็นพยานในชั้นพนักงานอัยการ	41
2.5.3 การกันบุคคลหรือผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นพยานของคณะกรรมการป.ป.ช.	44
2.5.4 การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ	47
2.6 ผลดีผลเสียในการกันผู้ร่วมกระทำความผิดไว้เป็นพยาน	48
3. หลักเกณฑ์การกันผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยานของต่างประเทศ	51
3.1 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000	51
3.1.1 มาตรการส่งเสริมให้บุคคลให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อมูลแก่ หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย	53
3.1.2 ขอบเขตการใช้มาตรการส่งเสริมบุคคลให้ความช่วยเหลือหรือให้ ข้อมูลแก่หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย	54
3.1.3 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมบุคคลให้ความช่วยเหลือหรือให้ ข้อมูลแก่หน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย	55
3.1.4 มาตรการคุ้มครองพยาน	59
3.2 อนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต ค.ศ.2003	61
3.3 การกันผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยานในต่างประเทศ	64
3.3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา	64
3.3.2 ประเทศเยอรมนี	75
4. ปัญหาในการแสวงหาพยานหลักฐานในคดีพิเศษ กับการนำมาตรการ การกันผู้ต้องหาไว้เป็นพยานมาใช้บังคับในคดีพิเศษ	84
4.1 ความสำคัญในการได้มาซึ่งพยานหลักฐานในคดีพิเศษ	84

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 ปัญหาในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดในคดีพิเศษ	86
4.2.1 ปัญหาข้อจำกัดของการแสวงหาพยานหลักฐานในความผิดฐานเป็น ตัวการผู้ใช้และผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดที่เป็นคดีพิเศษ	87
4.2.2 ปัญหาพยานบุคคลในคดีพิเศษ	88
4.2.3 ปัญหาการคุ้มครองผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาที่กันไว้เป็นพยาน ในคดีพิเศษ	89
4.2.4 ปัญหาด้านความจำเป็นเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น	90
4.3 มาตรการคุ้มครองพยานในคดีพิเศษ	95
4.4 แนวทางปฏิบัติในการกันผู้กระทำความผิดไว้เป็นพยาน	97
4.4.1 วิเคราะห์การกันผู้กระทำความผิดไว้เป็นพยานในประเทศไทย.....	102
4.4.2 การรับฟังคำให้การของผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาที่กันไว้เป็น พยาน	113
4.4.3 ระบบการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของพนักงานสอบสวน คดีพิเศษ	115
4.5 แนวทางในการกันผู้ร่วมกระทำความผิดหรือผู้ต้องหาไว้เป็นพยานที่ควรนำมา ใช้ในคดีพิเศษ	117
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ	121
5.1 บทสรุป	121
5.2 ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	130
ประวัติผู้เขียน	136